

Drempel

Drempel, (de; m; meervoud: drempels)

1. deel of laag, houten, stenen of metalen verhoging waarop een deur aan de onderzijde sluit; horizontale balk (inz. de onderste) van een kozijn of van het ringhout van een raam of deur (verg. Dorpel); laag waarop een sluisdeur sluit; — iemands drempel betreden, platlopen, de persoon (vaak) bezoeken; — hij komt niet over mijn drempel, komt niet in mijn huis; — tussen deur en drempel zitten, in de benauwdheid, in de klem zitten; — (fig.) op de drempel van een nieuwe tijd, aan het begin, de ingang;
2. ondiepte voor of in de mond van een rivier, een zeegat enz.: in de mond der rivieren vormen zich vaak hinderlijke drempels; — de drempel ener ondiepte, het hoogste deel ervan;
3. (psychol.) te overwinnen weerstand om nog juist een zintuiglijke gewaarwording te veroorzaken.

Synoniemen

- Drempel, dorpel, stofdorpel, onderdorpel
- Hindernis, barrière, hobbel, obstakel, struikelblok, versperring, etc.

Etymologie

Mnl. *dreppel* [1404; MNW], *drempel* [1414; MNW], *drumpel* 'drempel' [voor 1480; MNW]; vnnl. *dreppel* [1578; WNT voet], *drempel* "fris. holl.= dorpel" [1599; Kil.], *drumpel* [1616; WNT], *dromplen* (mv.) [ca. 1620; WNT], *drempel* [1626; MNW].

De Middelnederlandse vindplaatsen komen alle uit Noord-Nederland. Het woord komt alleen in de Fries getinte dialecten voor, volgens het WNT verschijnt het ten noorden van de lijn Leiden-Utrecht-Kampen.

De herkomst van het woord is onzeker. Mogelijk behoort het bij de wortel pie. **d^her-* 'vasthouden, steunen' (IEW 257), maar de beperkte verspreiding duidt niet direct op een Indo-Europees erfwoord. Daarom is ook gedacht aan verband met het mnd. werkwoord *drampen* 'trappe(le)n' dat bij de groep van → draven behoort; de *drempel* zou dan iets zijn waar men op trapt. NEW wijst er op dat men in vroeger tijden juist niet op de drempel mocht trappen; ne. *threshold* 'drempel' wordt echter meestal afgeleid van pgm. **preskan-* 'wrijven, trappen', waaruit ook Nederlands → dorsen.

Drempel is de vorm die in de Fries getinte dialecten voorkomt. De relatie tussen *drempel* en het woord uit het niet-Friese gebied, → dorpel, is zeer problematisch. Misschien is *drempel* hetzelfde woord als *dorpel*, met metathese en nasaalinflix, en gaat het om een substraatwoord.

Drempelverhalen

De drempel markeert de grens tussen twee werelden. Het is een overgangsgebied tussen het vertrouwde, veilige binnen en het onbekende, wilde buiten. In vele culturen nam en neemt de drempel daarom een belangrijke plaats in. Het is de plek tussen veilig en gevaar, tussen de gemeenschap en de wildernis.

De drempel wordt van oudsher beschermd met talismannen voor het aantrekken van het goede en amuletten voor het afweren van het kwade. Ze worden onder drempels begraven, eroverheen gestrooid, in of boven de deurpost aangebracht of opgehangen. Ook de deur kun je bij verhalen over drempels betrekken.

Er wordt een etymologische verbinding gelegd met het Middelnederlandse woord *drampen*, dat ergens *op* stappen betekent. Bij verschillende gebruiken zie je echter dat er juist *niet* op de drempel gestapt moet worden.

- Prehistorische voorouders begroeven de botten van de voorouders bij of onder de drempel, zodat zij over het huis konden waken.
- Drempelgebieden in het sjamanisme worden niet alleen bij de ingangen van een woonplek gevonden, maar ook bij andere overgangen zoals bij heggen. In de Noordse *seidr*-traditie zijn er drempelzitters, voorlopers en heggenrijders, mensen die op deze plekken gingen zitten en daar schouwden voor magische kennis.
- In veel mythen en sprookjes gaat de reis van de held(in) werkelijk van start door een klop op de deur, het uitgaan van het huis of het nemen van de doorgang naar een andere wereld (zoals de put die naar de wereld van Vrouw Holle leidt).
- Aan de deurpost van huizen met Joodse bewoners kan een *mezoezah* hangen (mezoezah is Hebreeuws voor deurpost). De mezoezah bevat een miniboeckrolletje met een gebed. Bij het verlaten van en terugkeren naar het huis wordt met de vinger over de mezoezah gestreken om een zegening voor veiligheid af te roepen.
- De derwisj-dansers, uit een stroming binnen het soefisme, dansen om hun as. *Der-wisj* betekent drempel/deur-zitten. In hun dans openen zij de deur en dansen zij naar het Grote Mysterie, om hun hart te openen en ziel te zuiveren.
- In Polen, Oekraïne en Rusland wordt het als ongeluk gezien om bij de ontvangst van gasten over de drempel elkaars handen te schudden of elkaar te kussen.
- De duivel zou onder de drempel van het huis wonen. Als je op de drempel stapt, maak je de duivel wakker en daarmee ongeluk oproepen. Daarom moet je óver de drempel stappen. Omdat een bruid door haar jurk niet kan zien of ze op de drempel stapt, brengt het geluk als zij door de bruidegom over de drempel naar binnen wordt gedragen.

- Met Driekoningen wordt in katholieke gebieden het huis door de priester gezegend. Met krijt wordt boven de deur de huiszegening met jaartal geschreven: 20*C*M*B*20: Christus Mansionem Benedicat, Christus zegene dit huis, in 2020. Tegelijkertijd zijn C, M en B de voorletters van de drie koningen: Caspar, Melchior en Balthasar.
- Je kunt nog meer drempelgebieden bedenken: geboorte en sterven, wakker worden en in slaap vallen, dageraad en valavond, lente en herfst, grenzen tussen landen, heggen en hekken rondom tuinen of velden, etc.
- En wat denk je van deze? Via via vond ik dit stukje informatie:
In de Algemene plaatselijke verordening (APV) Helmond 2008 staat onder artikel 2.4.9 het volgende: "Het is verboden om zonder redelijk doel in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen." Je mag ook niet zomaar in een portiek of tegen een poort staan, als je geen goede reden hebt. Wat een 'redelijk doel' is staat niet omschreven in de APV, dus werd navraag bij de gemeente gedaan. "Er is geen definitie van de term redelijk doel. Het betreft hier maatwerk. Gekeken wordt naar de feiten en omstandigheden van het geval." Dat betekent dat je in theorie als je volgens een agent of boa geen goede reden hebt, een boete kunt krijgen voor het zitten op de drempel van een gebouw.

Drempelgoden en -godinnen

Niet alleen de genoemde talismannen en amuletten waken over de drempel. Zo zijn er ook verschillende goden en godinnen die verbonden worden aan de drempel of de deur. Je kunt hen aanroepen voor bescherming en hulp. Deze worden liminale goden of overgangsgoden genoemd (het Latijnse *limen* betekent drempel).

Liminale goden en godinnen waken over vele soorten overgangen, zoals drempels, poorten en doorgangen. Je kunt deze doorgangen letterlijk zien, bijvoorbeeld tussen binnenshuis en buitenshuis, maar ook als symbolische overgangsgebieden. Dan kun je denken aan de overgang tussen leven en dood (en wedergeboorte), het jaarlijkse afsterven en ontkiemen van de natuur of overgangen tussen onder-, midden- en bovenwereld.

- Cardea, Romeinse godin van drempels, deurscharnieren en deurknoppen
- Dellingr, Noordse god van de dageraad, de drempel en transformatie
- Hekate, Griekse godin van magie en kruispunten
- Hermes, Griekse god van wegen en reizigers
- Janus, Romeinse god met twee gezichten, god van deuren en doorgangen, van beginnen en eindigen
- Osiris, Egyptische god van de onderwereld
- Persephone, Griekse godin die de helft van haar tijd in de Onderwereld doorbrengt en de lente aankondigt
- Sáráhkka, Saami godin van geboorte en overgangen, zij huist bij de drempel van de lavu (tent)
- In de Chinese mythologie heeft elke stad zijn eigen God van de Stadsmuren

De drempelhoedster

Je vindt de drempel terug in de hedendaagse uitdrukking: 'ik moest wel even een drempel over.' Dan heb je iets gedaan waarvoor je eerst moed hebt moeten verzamelen voordat je de stap naar het nieuwe kon zetten. Vaak rennen we de drempel over zonder daarbij stil te staan. Toch mag een drempel verkend en onderzocht worden voordat je deze overgaat. Terugkijken waar je vandaan komt, onderzoeken waar je nu staat, vooruitschouwen hoe het nieuwe er misschien uit zal gaan zien.

De drempelhoedster is degene die jou en jouw proces van over de drempel gaan, begeleidt. Ze biedt jou een veilige bedding om de drempel te verkennen. Ze zal naar je luisteren en reflecteren, je observeren en oproepen. Ze zal je helpen de benodigde kwaliteiten in jezelf te (her-) vinden om over de drempel te gaan. Over de drempel, een nieuwe ruimte betreden, je pad vervolgen.

Wat vind jij daar nou van, om een pas op de plaats te maken, juist óp de drempel, daar waar onze voorouders van vele culturen het op de drempel staan juist vermeden?

De drempel over

Stap de drempel over en kijk naar de wereld met een open en nieuwsgierige blik. Alsof je alles voor het eerst ziet, zonder oordeel en vol verwachting. Herken de bezieling van iedereen en alles om je heen. Ook dier, boom, steen, water zijn bezield. Ontdek aan de andere kant van de drempel dat je daar ook Thuis bent. Vol vertrouwen, in verbinding.

Drempelvragen

Onderzoek de volgende vragen met woorden als verwondering, verbeelding, betovering, verbanden ontdekken, grote geheel zien, details genieten, waar-nemen, zonder oordeel, onderscheidingsvermogen.

- Onderzoek de letterlijke drempels in jouw omgeving. De drempels van je huis, je straat, je werkomgeving. Onderzoek hoofdingangen en achterdeuren, de drempels tussen de ruimtes in hetzelfde gebouw.

Hoe hoog of hoe laag zijn ze? Zijn ze makkelijk of lastig? Stoot je je er wel eens aan? Kan de wind over de drempel waaien, onder de deur door? Welke functie dienen ze?

Hoe ga jij over de drempel? Stap je erop of erover? Gedraag je je verschillend bij hoofdingangen of drempels tussen ruimtes in hetzelfde gebouw? Hoe begroet je mensen bij de drempel? Zou je daar iets in willen veranderen?

- Schoonmaakspreuk*:
Veeg eens flink met een ouderwetse bezem over je drempel. Met elke veeg van binnen naar buiten veeg je het oude naar buiten en maak je ruimte voor iets nieuws binnen. Neem na het vegen even de tijd om vanaf de drempel de vrijgekomen ruimte binnen te vullen met het nieuwe dat je wenst: voorspoed, gezondheid, liefde, vreugde...
- Onderzoek een symbolische drempel in jezelf. Waar zou je graag iets aan willen veranderen? Een situatie of een eigenschap? Wat weerhoudt je om dat te veranderen? Wat heb je nodig om het te veranderen? Wat zou daarvoor een eerste stap kunnen zijn? Wat brengt het je om die eerste stap te zetten? Kun je vanaf de drempel zien waar de nieuwe situatie of eigenschap je naartoe zou kunnen gaan leiden?
- Beschermingsspreuk*:
Veeg de drempel schoon zoals je bij de schoonmaakspreuk hebt kunnen lezen. Denk eraan de vrije ruimte te vullen met iets nieuws. Kies vervolgens een bescherming die bij je past. Stel je eigen handeling samen, waarbij je bijvoorbeeld kunt denken aan:
 - Bestrooi de drempel met wat zout. Geef het zout de opdracht alle blokkerende en saboterende energie die van buitenaf komt, op te nemen. Veeg het zout regelmatig weg en vervang het.
 - Plaats in gedachten een spiegel op je drempel, die blokkerende en saboterende energie terugkaatst naar de zender.
 - Roep een van de genoemde liminale goden of godinnen op om letterlijke of symbolische drempels te beschermen.

* Spreuk: een intentie kernachtig samengevat in een woord, bekrachtigd met een handeling. Denk aan 'proost' en het glas heffen.

- Doe een drempellegging met inspiratiekaarten. Misschien gebruik je wel eens inspiratiekaarten, zoals engelenkaartjes, godinnenkaarten, labyrintkaarten of bomenkaarten. Vraag inspratie over je drempel. Trek drie kaarten:
 - Kaart 1: wat heeft de oude situatie je gebracht?
 - Kaart 2: wat moet je loslaten of wat moet je toelaten om verder te gaan?
 - Kaart 3: laat licht schijnen op de richting van de eerste stap

- Dankbaarheidsspreuk*:
Dank de drempel voor het gedane werk. Samen met de deur hoedt de drempel voor jou de overgang tussen binnen en buiten; binnenwereld en buitenwereld. Dank ook de goden en godinnen die je hebt aangeropen je te beschermen. Dankbaarheid en waardering vergroten je verbinding met alles om je heen. Zo voel je je nog meer deel van het geheel.

Wil je meer weten over mijn werk, kijk dan op

www.CarinWennink.nl

voor meer informatie over
persoonlijke sessies, (online) trainingen en workshops
met o.a. universum, natuur en labyrint als je leermeesters